

KURUCOVÁ, R. Zátěž pečovatele: posuzování, diagnostika, intervence a prevence v péči o nevyléčitelně nemocné – recenzia

Elena Gurková

Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta zdravotníckych odborov, Katedra ošetrovateľstva

KURUCOVÁ, R. *Zátěž pečovatele: Posuzování, diagnostika, intervence a prevence v péči o nevyléčitelně nemocné*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2016. 112 s. ISBN 978-80-247-5707-0.

Zátěž opatrovateľa v súvislosti so starostlivosťou o nevyliciteľne chorých je aktuálnou témou pertraktovanou v rámci ošetrovateľstva a v sociálnych vedách. Starostlivosť o pacientov so život limitujúcim ochorením v domácej starostlivosti kladie nároky na fungovanie rodiny, odráža sa v ich telesnom a psychickom stave, zasahuje do sociálnych vzťahov a väčšinou aktualizuje ich duchovnú sféru, otázky osobnej viery a zmyslu života. V našom zdravotníckom systéme sa však v nedostatočnej miere orientuje pozornosť na neformálneho opatrovateľa a jeho potreby. Monografia *Zátěž opatrovateľa: posúdenie, diagnostika, intervencie a prevencia* v starostlivosti o nevyliciteľne chorých vyplňa medzeru v literatúre, v Čechách i na Slovensku, zameranej na problematiku záťaže opatrovateľa v starostlivosti o nevyliciteľne chorých. Problematika záťaže opatrovateľov je v publikácii spracovaná komplexne a zároveň predkladá výsledky realizovaného výskumu.

Prvá kapitola je zameraná na zmeny rodinného fungovania a krízovú situáciu v rodine v súvislosti so starostlivosťou o nevyliciteľne chorého člena rodiny. V nadväznosti na prvú kapitolu, sa autorka v druhej kapitole venuje záťaži opatrovateľa, analyzuje fázy záťaže a nástroje jej komplexného posúdenia. Na realizáciu efektívnych intervencií vo vzťahu k opatrovateľom je potrebné posúdiť aj konkrétne oblasti kvality života opatrovateľa, najviac ovplyvnených starostlivosťou o chorého príbuzného. Problematiku kvality života opatrovateľov spracováva tretia kapitola monografie. V štvrtej kapitole sú prezentované výsledky kvantitatívneho výskumu a ich komparácia s vybranými zahraničnými štúdiami. Hodnotenie konkrétnych oblastí kvality života vo vzťahu nielen k pacientovi, ale aj k príbuzným v roli opatrovateľa, môže tvoriť východiskovú bázu pre plánovanie adekvátnych intervencií na zlepšenie kvality ich života, ako správne uvádza autorka. Piata kapitola preto poukazuje na poznatky z uvedených analyzovaných štúdií. Z nich môžeme vo vzťahu k potrebám rodín nevyliciteľne chorých pacientov identifikovať tri kľúčové oblasti potrieb: vedomosti, aktivity a spôsob života. Kľúčovou sa stáva edukácia a spolupráca všetkých zúčastnených. V našich podmienkach absentujú edukačné programy pre rodiny, ktoré poskytujú starostlivosť nevyliciteľne chorému v domácom prostredí, s čím súvisí aj nedostatočná príprava a vytvorené podmienky niektorých rodín na náročnú rolu pri poskytovaní komplexnej starostlivosti príbuznému v domácom prostredí. Vzhľadom k uvedenému sú v šiestej kapitole prezentované výsledky intervenčnej štúdie realizovanej u primárnych opatrovateľov, ktorí poskytujú starostlivosť nevyliciteľne chorému príbuznému. Kapitola je doplnená edukačnými materiálmi pre opatrovateľov, ktoré je možné využiť pri edukácii, prípadne inšpirovať sa pri príprave vlastného edukačného programu.

Monografia prináša komplexný pohľad na problematiku záťaže opatrovateľov s významnými implikáciami pre klinické využitie v multidisciplinárnom kontexte paliatívnej starostlivosti.

Kontakt

doc. Mgr. Elena Gurková, PhD.

Katedra ošetrovateľstva, FZO PU v Prešove

Partizánska 1

080 01 Prešov

Slovensko

E-mail: elena.gurkova@unipo.sk

Prijaté: 15. 5. 2016

Akceptované: 18. 5. 2016